

Chương XII	Chapter XII ¹
NHỮNG ĐỒNG KÝ ỨC	MEMORIES
KỶ NIỆM VỚI DƯƠNG-VẬN-HẠM NHA-TRANG, HQ 505	MEMORIES WITH HQ NHA-TRANG {LANDING SHIP TANK (LST) 505}
HQ (Hải Quân, “Navy”)	HQ (Hải Quân, “Navy”)
	
HQ Nha-Trang {Dương-Vận-Hạm 505}, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa	HQ Nha-Trang {Landing Ship Tank (LST) 505}, Republic of Vietnam Navy
Đang tưới mấy chậu hoa trên sân thượng, tôi nghe tiếng chân người chạy thật nhanh từ phía cầu thang. Quay lại nhìn, tôi thấy bà giúp việc đang đưa tay vuốt ngực, thở gấp và nói đứt đoạn:	While watering the flowerpots on the terrace, I heard someone dashing up the stairs. Turning around, I saw my maid clutching her chest, breathing heavily, and speaking in broken sentences:
- Thưa...cô...c...o...ó...điê...n...thoại.	- Ma'am ... you ... have ... a ... phone ... call.
Vì vội vàng, tôi xách luôn bình nước tưới cây, vừa chạy đến cầu thang vừa hỏi:	In a hurry, I carried the watering jug and ran to the stairs, asking:
Ai vậy, dì Năm?	- Who is it, Aunt Nam?
- Dạ...ông.	- It's ... your husband.
Vừa nói bà Năm vừa quay người chạy theo tôi và đưa tay xách bình nước từ tay tôi.	As she spoke, Aunt Năm turned and ran after me, taking the water jug from my hand.
Mấy hôm nay tôi gần như sống trong sự khủng hoảng nào đó, không lúc nào tâm hồn được yên. Mỗi lần chuông điện thoại reng, tôi giật mình, hồi hộp, thở không đều. Bây giờ chạy từ lầu ba xuống, tôi thở nặng nhọc như một tay đua vừa chạy giáp vòng sân Cộng-Hòa. Vừa chụp ống nghe, chưa kịp nói “allo”, tiếng Minh đã vang lên từ đầu giây bên kia:	These past few days, I have been living in some kind of crisis, never at peace. Every time the phone rang, I was startled, anxious, and my breathing was irregular. Now, running down from the third floor, I was breathing heavily like a racer who had just completed a lap around Saigon's Republic Stadium. Just as I grabbed the phone and was about to say

1

Chú Ý: Cuốn tài liệu này quý độc giả đang cầm trong tay chưa hẳn là cuốn tài liệu mới nhất. Cuốn mới nhất dạng Adobe Acrobat PDF luôn được lưu trữ trên:

https://www.vnnavydallas.com/tailieu/Diep_My_Linh_chapter_12.pdf

Notice: A hard copy of this document may not be the document currently in effect. The current version in Adobe Acrobat PDF format is always on:

https://www.vnnavydallas.com/tailieu/Diep_My_Linh_chapter_12.pdf

Cố Hải-Quân Trung-Tá Hồ Quang Minh,
Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang
Khóa 8 (01/1958 – 4/1960), Đệ Nhất Hổ Cáp,
Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa

Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân
Nha Trang

Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang,
Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa
{<http://hqvnch.net/default.asp?id=587&lstdid=62>}

"hello," Minh's voice came through from the other end:

The late Navy Commander Ho Quang Minh,
Nha Trang Naval Training Center Class 8
(01/1958 – 4/1960), First Scorpius, Republic
of Vietnam Navy

Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân
Nha Trang

Nha Trang Naval Training Center, Republic of
Vietnam Navy
{<http://hqvnch.net/default.asp?id=587&lstdid=62>}

Các SVSQ/HQ Khoá 8 Đệ-Nhất Hồ Cáp.

Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang,
Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa

{Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng
Hòa, trang 511}

Các SVSQ/HQ Khoá 8 Đệ-Nhất Hồ Cáp.

The Naval Officer Cadets of Class 8 (01/1958
– 4/1960), First Scorpius, Nha Trang Naval
Training Center, Republic of Vietnam Navy
{Naval History/A Brief History of the
Republic of Vietnam Navy, page 511, A
Republic of Vietnam Navy Publication
(2012)}

- Làm gì mà thở dữ vậy, Cô Nương?

Nghe Minh vẫn điệu cợt bình thường, tôi hỏi
ngược lại:

- Có tin gì khác không, anh?

- Có...

Minh hơi ngập ngừng. Tôi lắng nghe nhưng
Minh không nói tiếp. Ngỡ rằng Minh đang bận
nói gì với ai, tôi chờ một chốc rồi dục:

- Allo! Anh đang bận, phải không?

- Không. Anh nghe đây.

- Sao đang không anh im lặng vậy?

- Thôi, để anh về anh nói cho nghe.

- Thì nói bây giờ đi.

Sau một thoáng im lặng, Minh hỏi:

- Em còn giữ ý định tìm phương tiện về ngoài
đó hay không?

- Em phải về.

- Anh hiểu.

Minh ngưng. Dường như có tiếng thở dài nhẹ
nhẹ. Một chốc, Minh tiếp:

- Anh về bây giờ.

Giọng Minh có chút gì là lạ.

Sau khi gác ống điện thoại, tôi chợt nhớ đến
Trí, một sĩ quan Không-Quân đã hứa sẽ tìm
phương tiện cho tôi về đem gia đình vào
Saigon. Tôi quay số. Bà Trí bắt ông nghe. Tôi
nhắc bà về lời hứa của Trí. Bà Trí bảo tôi chờ.

- Why are you breathing so heavily, Ma'am?

Hearing Minh still teasing as usual, I asked
back:

- Any other news?

- Yes...

Minh hesitated a little. I listened, but Minh
didn't continue. Thinking Minh might be busy
talking to someone, I waited for a moment and
then urged:

- Hello! Are you busy?

- No. I'm listening.

- Why were you silent for a while?

- Let me tell you when I come home.

- Tell me now.

After a moment of silence, Minh asked:

- Do you still intend to find a way to go back
there?

- I must go back.

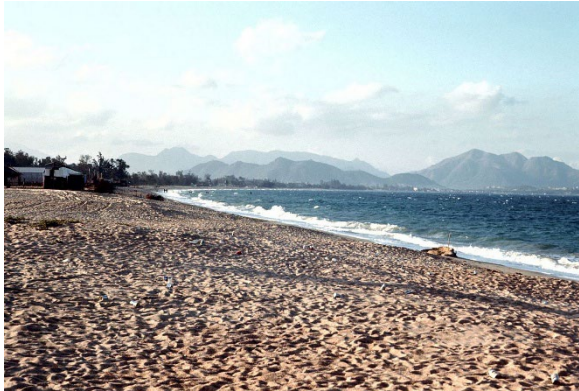
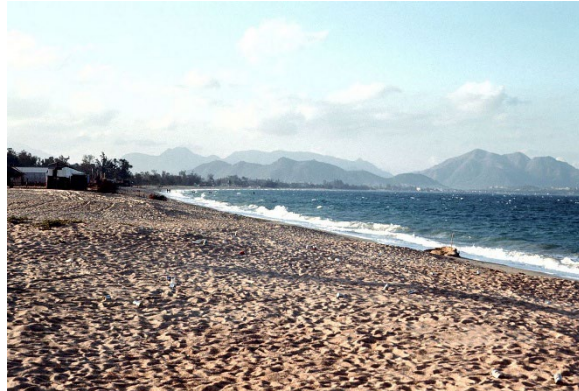
- I understand.

Minh paused. It seemed like there was a gentle
sigh. After a moment, Minh continued:

- I come home now.

There was something strange in Minh's voice.

After hanging up the phone, I suddenly
remembered Trí, an Air Force officer, who had
promised to find a way for me to bring my
family to Saigon. I dialed his number. Mrs.
Trí answered the phone. I reminded her about

Dường như bà Trí đang bịt ống nói để nói gì với Trí, tôi chỉ nghe lao xao. Một lúc sau, giọng Trí có vẻ ngạc nhiên:	Trí's promise. Mrs. Trí asked me to wait. It seemed like she was covering the phone to talk to Trí, as I only heard indistinct sounds. After a while, I heard Trí's voice, sounding surprised:
- Chị Minh! Chị chưa nghe gì hết sao?	- Mrs. Minh! Haven't you heard anything yet?
- Dạ, nghe gì, anh?	- Heard what, Trí?
- Nha-Trang mất rồi!	- Nha-Trang has fallen!
	
Nha-Trang, Việt Nam Cộng Hòa { https://saigoneer.com/vietnam-heritage/17453-photos-18-photos-on-the-streets-of-nha-trang-in-the-late-1960s }	Nha-Trang, Republic of Vietnam { https://saigoneer.com/vietnam-heritage/17453-photos-18-photos-on-the-streets-of-nha-trang-in-the-late-1960s }
Tưởng mình nghe lầm, tôi hỏi, giọng hơi lớn:	Thinking I misheard, I asked, my voice a bit louder:
- Dạ, anh nói gì, anh Trí?	- What did you say, Trí?
- Nha-Trang mất rồi, bà ơi! Tôi tưởng anh Minh cho chị hay rồi chứ.	Nha-Trang has fallen, ma'am! I thought Minh had already told you.
Tôi thần thờ một lúc rồi “rơi” vào lòng ghế xalông, đầu óc trống rỗng. Ngoài những người ruột thịt, tôi còn dấu trong khung trời Nha-Trang những nhiệm màu của tuổi thơ, những xót xa của kỷ niệm và nhiều đắng cay của cuộc tình. Từng này tuổi, nếu phải mất ngần ấy yêu thương thì hồn tôi sẽ thành một bãi vắng mênh mông!	I was dumbfounded for a moment, then collapsed onto the sofa, and my mind went blank. Besides my loved ones, Nha-Trang held my marvelous childhood memories, poignant moments, and bitter love experiences. At this age, losing so much love would leave my soul an empty, immense void!
Không nghe tôi nói gì, Trí tiếp:	Without hearing me say anything, Trí continued:
- Thôi, chị à! Tôi quý chị lắm, nhưng tôi khuyên chị là...hết rồi! Chị không nên liều mạng như vậy.	- Ma'am, please! I esteem you deeply, but I advise you to ... let it go! You shouldn't risk your life like this.
Tôi khấn khoản:	I was persistent.
- Dù chuyến bay chót cũng được, anh Trí à. Tôi sẽ tìm phương tiện trở về sau.	- Even the last flight, Trí. I'll find a way to return later.

<p>- Bây giờ chỉ còn những chuyến trực thăng ra đến Cam-Ranh thôi. Nhưng tôi cũng không thể để chị đi những chuyến đó; bởi vì chưa biết mình còn giữ được Cam-Ranh bao lâu nữa! Đã đành gia đình là quan trọng, nhưng chị còn chồng còn con của chị nữa chứ, chị quên sao?</p>	<p>- Now there are only helicopter flights to Cam-Ranh. But I also can't let you take those flights, because we don't know how much longer we can hold onto Cam-Ranh! But family is important, you have your husband and children to think about, don't you?</p>
	
<p>Vịnh Cam-Ranh, Việt Nam Cộng Hòa {https://www.flickr.com/photos/gcdnz/37547310164}</p>	<p>Cam-Ranh Bay, Republic of Vietnam {https://www.flickr.com/photos/gcdnz/37547310164}</p>
<p>- Dạ, tôi biết. Nhưng các cháu có anh Minh lo; còn gia đình của tôi ngoài đó không ai lo được gì cả.</p>	<p>- Yes, I know. But Minh takes care of the children; my family out there has no one else to take care of them.</p>
<p>- Bộ chị không sợ Việt-Cộng hay sao mà tới giờ này còn đòi bay về ngoài đó?</p>	<p>- If you are afraid of Viet Cong, then why do you still want to fly out there at this time?</p>
<p>Trí chuyển đề tài bất ngờ khiến tôi hơi lúng túng:</p>	<p>Trí abruptly changed the topic, making me a bit perplexed:</p>
<p>- Dạ...dạ...</p>	<p>- Yes ... yes ...</p>
<p>Tôi nghe giọng bà Trí nói chỉ đó rồi Trí cười lớn từ đầu giây bên kia. Chỉ một thoáng thôi, giọng Trí trở nên hấp tấp:</p>	<p>I heard Mrs. Trí say something, and then Trí laughed loudly on the other end of the line. After a moment, Trí's voice became hasty:</p>
<p>- Allo! Allo! Chị còn đó không? Xin lỗi chị, tôi cười hơi lớn vì bà xã tôi nói tôi “cà chớn”, nè chị mà hỏi có sợ Việt-Cộng hay không.</p>	<p>- Hello! Hello! Are you still there? Sorry, I laughed a bit loudly because my wife said I was "crazy" for asking if you were afraid of the Viet Cong.</p>
<p>Tôi cũng cười, chưa biết cách nào trở lại đề tài xin trực thăng đi Nha-Trang thì Minh đẩy cửa, bước vào. Tôi đưa tay che ống nói rồi nói với Minh:</p>	<p>I also smiled, not yet knowing how to return to the topic of asking for a helicopter to go to Nha Trang when Minh pushed the door open and stepped in. I covered the phone and said to Minh:</p>
<p>- Anh Trí.</p>	<p>- Trí.</p>
<p>- Trí nào?</p>	<p>- Which Trí?</p>
<p>- Anh Trí Không-Quân.</p>	<p>- Trí, Air Force.</p>
<p>Minh “a” lên một tiếng rồi đi thẳng lên lầu. Trí hỏi:</p>	<p>Minh exclaimed an “ah” and went straight upstairs. Trí asked:</p>
<p>- Anh về, phải không, chị?</p>	<p>- Ma'am, your husband is home, isn't he?</p>

Tôi “Dạ”. Trí đổi giọng thân mật:	I replied, “Yes.” Trí's voice changed to a more intimate tone:
- Thôi, xong rồi. Bà lo cho ông ấy đi. Không đi đâu nữa cả, có gì ân hận lắm đó, bà.	- Alright, that's it. You take care of him. You are not going anywhere, or you would be very regretful.
Sau khi gác điện thoại, tôi như kẻ mất hồn. Nếu Trí không gửi tôi theo các chuyến bay ra Trung thì đâu còn ai bên Không-Quân tôi có thể nhờ được. Còn Hải-Quân, giờ này có lẽ đâu còn chiếc nào tại bến mà nhờ! Tôi thở dài, tính vào bếp phụ dọn cơm thì Minh từ trên lầu đi xuống:	After hanging up the phone, I felt like a lost soul. If Trí hadn't sent me on a flight to the Central Highlands region, there would be no one in the Republic of Vietnam Air Force I could turn to. As for the Republic of Vietnam Navy, at this time, perhaps there was no ship at the dock to rely on either! I sighed, thinking of going to the kitchen to help prepare dinner, when Minh came down from upstairs:
- Trí cho em hay rồi, phải không?	- Trí has told you already, right?
Tôi nhìn ra khung cửa lưới. Vạt nắng mong manh trên khóm hoa giấy trước sân khiến tôi nhớ Nha-Trang vô vản! Tôi như muốn khóc, “dạ” nho nhỏ, trả lời câu hỏi của Minh. Minh ngồi vào xa-lông, gương mặt cũng chẳng vui gì. Một lúc lâu, Minh hỏi:	I looked out through the mesh window. The delicate sunlight on the bougainvillea in the front yard made me miss Nha-Trang immensely! I felt like crying, but I answered Minh's question softly with a "yes." Minh sat on the sofa with a sad expression on his face. After a long pause, Minh asked:
- Em còn muốn về ngoài đó không?	- Do you still want to go back there?
- Dạ. Nhưng anh Trí bảo không giúp được. Còn tàu, anh thấy có chiếc nào đi ra Trung nữa không?	- Yes. But Trí said he couldn't help. As for ships, have you seen any that go to the Central Highlands region?
- Có. Nhưng tới Phan-Rang thôi.	- Yes. But only to Phan-Rang.
	
Phan-Rang, Việt Nam Cộng Hòa { https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&ccid=Vizq3fWA&id=6FAE80AD9E8C3CE94E85E9095B50FC178B425593&thid=OIP.Vizq3fWAGxMdkauVoxXSiAHaEK&mediaurl=https%3A%2F%2Ffi.ytimg.com%2Fvi%2Fevny_yJKLK8%2Fmaxresdefault.jpg&cdnurl=https%3A%2F%2Fth.bing.com%2Fth%2Fid%2FR.562ceaddf5801b131d91ab95 }	Phan-Rang, Republic of Vietnam { https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&ccid=Vizq3fWA&id=6FAE80AD9E8C3CE94E85E9095B50FC178B425593&thid=OIP.Vizq3fWAGxMdkauVoxXSiAHaEK&mediaurl=https%3A%2F%2Ffi.ytimg.com%2Fvi%2Fevny_yJKLK8%2Fmaxresdefault.jpg&cdnurl=https%3A%2F%2Fth.bing.com%2Fth%2Fid%2FR.562ceaddf5801b131d91ab95 }

a315d288%3Frik%3Dk1VCixf8UFsJ6Q%26pid%3DImgRaw%26r%3D0&exph=720&expw=1280&q=phan+rang%2C+vietnam+before+1975&simid=608045289965818849&form=IRPRST&ck=895FF3D22BB1870292A837F5FC9943F6&selectedindex=0&itb=0&cw=809&ch=635&ajaxhist=0&ajaxserp=0&vt=0&sim=11}	a315d288%3Frik%3Dk1VCixf8UFsJ6Q%26pid%3DImgRaw%26r%3D0&exph=720&expw=1280&q=phan+rang%2C+vietnam+before+1975&simid=608045289965818849&form=IRPRST&ck=895FF3D22BB1870292A837F5FC9943F6&selectedindex=0&itb=0&cw=809&ch=635&ajaxhist=0&ajaxserp=0&vt=0&sim=11}
Tôi sáng mắt lên:	My eyes lit up:
- Vậy cũng được. Chiếc nào vậy, anh?	- That works too. Which one?
- 505.	- 505.
- 505 là chiếc nào?	- Which one is 505?
- LST Nha-Trang.	- LST (Landing Ship Tank) Nha-Trang.
	
HQ Nha-Trang {Dương-Vận-Hạm 505}, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa { https://www.usni.org/magazines/naval-history-magazine/2021/august/greatest-humanitarian-mission }	HQ Nha-Trang {Landing Ship Tank (LST) 505}, Republic of Vietnam Navy { https://www.usni.org/magazines/naval-history-magazine/2021/august/greatest-humanitarian-mission }
Nha-Trang! Tuy không được sinh trưởng tại Nha-Trang, nhưng âm hưởng nhẹ nhàng của hai tiếng Nha-Trang lúc nào cũng như một ràng buộc vô hình vào đời tôi.	Nha-Trang! Although I was not born in Nha-Trang, the gentle harmony of those two words “Nha-Trang” always seems to tie down my life invisibly.
- Ai là Hạm-Trưởng, anh?	- Who is the Commanding Officer?
Minh cười, ánh mắt tinh nghịch:	Minh smiled with his mischievous eyes:
- Nhượng đó.	- Nhượng.
Không giấu được vui mừng, tôi reo lên:	Unable to contain my joy, I exclaimed:
- A, anh Nhượng khóa 9 đó hả? Anh xin anh ấy cho em quá giang đi.	- Ah, Nhượng from Class 9? Please ask him to give me a ride.
Minh giả vờ lườm tôi, môi hơi mỉm cười. Tôi cũng cười, ngó lơ ra khóm hoa giấy ngoài sân để tránh ánh mắt tinh quái của Minh. Vặt nắng đã tắt, tưởng không còn gì gợi nhớ, nhưng hai tiếng “Nhượng đó” của Minh khiến tôi nghĩ nhiều đến người bạn xưa mà cả Minh và tôi đều quen thân và quý mến. Bỗng dưng tôi như cảm nhận được thoang thoảng đâu đây hương Nuit	Minh pretended to glare at me, a slight smile on his lips. I also smiled, gazing at the bougainvillea outside the yard to avoid Minh's mischievous eyes. The sunlight had faded, thinking there was nothing left to remember, but Minh's two words, “Nhượng đó” made me think a lot about an old friend that both Minh and I were close to, loved, and esteemed.

d'Orient ngọt ngào, rồi cánh bướm xanh lấp lánh trên nhánh mai vàng đầy nụ.	Suddenly, I seemed to faintly smell the sweet fragrance of Nuit d'Orient, and the sparkling blue butterfly on the branch of a golden apricot full of buds.
Thấy tôi có vẻ suy tư, Minh đứng lên, cắt ngang dòng ý tưởng của tôi:	Looking at my thoughtful face, Minh stood up and interrupted my stream of thought:
- Đi ăn cho rồi, cô nương, ở đó mà mơ mộng.	- Ma'am, go eat, stop dreaming.
Trong bữa cơm chiều, Minh bàn tính về chuyện "mạo hiểm" của tôi. Minh liên lạc với hai người đàn ông mà gia đình của họ cũng kẹt lại Nha-Trang, bảo họ đi với tôi để lo và giúp đỡ tôi.	During dinner, Minh discussed my "adventure." Minh contacted two men whose families also got stuck up in Nha-Trang and told them to go with me to take care of and help me.
Chiều hôm sau Minh đưa cả ba chúng tôi sang Thành Tuy-Hạ; vì Dương-Vận-Hạm Nha-Trang, HQ 505, đang nhận đạn tại đây.	The following afternoon, Minh took all three of us to Thành Tuy-Hạ; because the Landing Ship Tank Nha-Trang, HQ 505, was receiving ammunition there.
	
Thành Tuy-Hạ, Đồng Nai, Việt Nam Cộng Hòa { https://mapio.net/pic/p-17086916/ }	Thành Tuy-Hạ, Đồng Nai, Republic of Vietnam { https://mapio.net/pic/p-17086916/ }
Trên boong chiến hạm, tôi gặp lại Trung-Ủy Trần Há – người đã lội nát vùng U-Minh trong thời gian anh phục vụ tại Giang-Đoàn 26 Xung-Phong. Tôi nghe tiếng Há phàn nàn nhỏ nhỏ với Minh:	On the warship's deck, I met Lieutenant Junior Grade Trần Há – the man who had waded through the U-Minh region during his service with the 26th Assault River Patrol Group. I overheard Há softly complaining to Minh:
- Giờ phút này mà Commandant để chị đi làm chi, Commandant?	- At a time like this, why does the Commandant let her go, Commandant?
Minh lắc đầu:	Minh shook his head:
- Hồi ở Giang-Đoàn 26 "toa" còn lạ gì tính cương quyết của bà. Thôi, có gì "toa" lo cho bà giùm. "Moi" đã nói với Hạm-Trưởng Nhượng rồi.	- Back when we were with the 26th Assault River Patrol Group, you were no stranger to her determination. Well, if anything happens, take care of her for me. I've already talked to Commanding Officer Nhượng.
Nói xong Minh vội vàng rời chiến hạm, vì tàu vừa vào nhiệm sở vận chuyển. Nhìn theo chiếc	After speaking, Minh hurriedly left the warship, as the ship had just entered

Jeep lẫn khuất trong đám bụi mờ, tôi băng khuâng tự hỏi, không biết tôi còn gặp lại Minh nữa hay không! Cần “ăng-ten” cao vút rún rẩy phía sau chiếc Jeep khiến tôi nhớ đến đứa con gái thứ hai của tôi đang nội trú tại trường Régina Pacis. Khi nào thấy chiếc Jeep có “ăng-ten” cao cháu cũng nói: “*Con ghét mấy cái xe có cần câu đó lắm.*” Nếu ai hỏi lý do, cháu sẽ đáp: “*Tại nó làm con nhớ Ba*”. Chút ray rứt này đột nhiên làm tôi hối hận về quyết định của tôi. Lòng tôi chùng xuống! Tôi đang nén tiếng thở dài thì giọng Há vang lên từ cửa thông vào phòng ăn sĩ quan:

Régina Pacis, Saigon, Việt Nam Cộng Hòa
{<https://reginapacistuxuong.wixsite.com/saigon>}

- Chị vào nghỉ, sắp sửa dùng cơm rồi, chị.

Tôi xách cái xách cũ mèm, bên trong đựng vài bộ đồ tây không còn hợp thời trang – Minh bảo nguy trang như vậy để nhờ có gì xảy ra, thiên hạ khó biết mình thuộc vào thành phần nào, đỡ nguy hiểm – bước vào phòng ăn.

Tôi ngồi vào xô-pha, nhìn các sĩ quan từ từ kéo nhau vào, ngồi quanh bàn ăn, theo thứ tự thâm niên kể từ chiếc ghế dành riêng cho Hạm-Trưởng. Tôi nhận ra Khánh, em của một nhà văn Không-Quân. Tôi hỏi thăm Khánh về cái chết của ông ấy. Tôi không ngờ những ngày cuối cùng của nhà văn ấy bị thảm đến như vậy! Nói chuyện một lúc, Khánh nhắc đến

unmooring. Watching the Jeep disappear into the dusty haze, I was dazed, wondering whether I would ever see Minh again. The tall, trembling antenna on the back of the Jeep reminded me of my second daughter, who is boarding at Régina Pacis school in Saigon. Whenever she sees a Jeep with a tall antenna, she would say, “*I hate those cars with a fishing pole.*” If anyone asks why, she will reply, “*Because they make me miss my Dad.*” This guilt suddenly made me regret my decision. My heart sank. I was stifling a sigh when Há’s voice rang out from the doorway to the officers’ mess:

Régina Pacis, Saigon, Republic of Vietnam
{<https://reginapacistuxuong.wixsite.com/saigon>}

- Come in and rest, it’s almost time for dinner, Ma’am.

I carried my worn-out bag, which held a few outdated Western-style outfits — Minh had said to disguise myself like this, so that if anything happened, people wouldn’t easily figure out which side I belonged to, making things less dangerous — and stepped into the dining room.

I sat down on a sofa, watching as the officers gradually gathered, taking their seats around the dining table arranged by seniority, starting from the chair reserved for the Commanding Officer. I recognized Khánh, the younger brother of a writer in the Republic of Vietnam Air Force. I asked Khánh about his “writer brother.” Khánh recounted the story of his brother’s death. I hadn’t imagined that the

Nha-Trang với những ngày anh em của Khánh còn theo học trường Thống-Nhất. Tôi tuy là “dân” Võ-Tánh, nhưng vì có ý định theo ban “B” cho nên mỗi mùa Hè tôi thường học thêm Toán-Lý-Hóa tại các trường tư; nhờ vậy câu chuyện giữa Khánh và tôi trở nên lôi cuốn vì chúng tôi khơi lại kỷ niệm xưa.

Trung Học Thống Nhất, Nha Trang, Vietnam
{<https://www.facebook.com/p/THPT-Th%E1%BB%91ng-Nh%E1%BA%A5t-A-TNA-High-school-100067072204697/>}

writer’s final days were so tragic! After talking for a while, Khánh mentioned Nha Trang and the days when his brothers attended Thống Nhất High School. Though I was a “student” from Võ Tánh, since I planned to pursue a degree in “B”/Science, I often took extra Math, Physics, and Chemistry classes at private schools every summer. Because of this, the conversation between Khánh and me became engaging as we talked about old times.

Thống Nhất High School, Nha Trang, Vietnam
{<https://www.facebook.com/p/THPT-Th%E1%BB%91ng-Nh%E1%BA%A5t-A-TNA-High-school-100067072204697/>}

Trung Học Võ Tánh, Nha Trang, Vietnam
{<https://artcorner.vn/nha-trang/truong-trung-hoc-vo-tanh-nha-trang-1955/>}

Võ Tánh High School, Nha Trang, Vietnam
{<https://artcorner.vn/nha-trang/truong-trung-hoc-vo-tanh-nha-trang-1955/>}

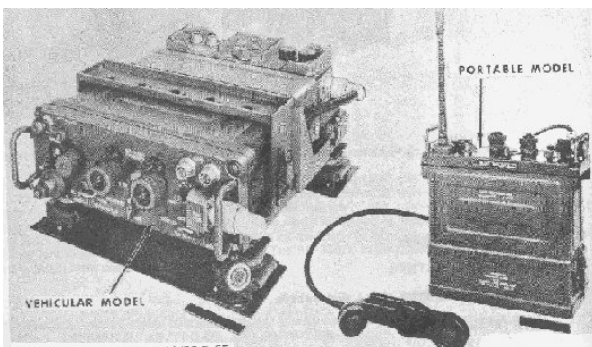
Nói chuyện xưa một lúc, Khánh chợt đổi đề tài, kể cho tôi nghe về những hải trình mà Dương-Vận-Hạm Nha-Trang HQ 505 đã vượt qua trong thời gian di tản miền Trung. Trong câu chuyện, thỉnh thoảng Há và những sĩ quan khác cũng góp thêm nhiều chi tiết mà chỉ nghe không thôi, tôi cũng cảm thấy kinh hoàng! Và, sau cuộc rút quân ở Chu-Lai, Dương-Vận-

After talking about old times for a while, Khánh suddenly changed the topic, telling me a story about the sea voyages undertaken by HQ Nha Trang {Landing Ship Tank (LST) 505} during the evacuation from Central Highlands, Vietnam. In the story, Há and other officers occasionally added details that, just hearing them, filled me with horror! And, after the withdrawal from Chu Lai, HQ Nha-Trang

Hạm Nha-Trang HQ 505 mang biệt danh là “Con Tàu Máu”!	{Landing Ship Tank (LST) 505} earned the nickname “The Blood Ship”!
Câu chuyện sắp đến đoạn ử bãi Chu-Lai thì Hạm-Phó bước vào. Hạm-Phó ngồi vào ghế đầu bàn, góp chuyện với chúng tôi. Trong khi câu chuyện giữa chúng tôi đang “nở” dòn, nhà bếp vẫn âm thầm dọn lên bàn một bữa ăn rất đạm bạc.	As the story reached the part about landing at Chu-Lai, the Executive Officer entered. He sat at the head of the table, joining our conversation. While our talk was lively and animated, the kitchen quietly served a very modest meal.
Các sĩ quan đang cười, nói huyên thuyên bỗng im bất vì Hạm-Trưởng Nhượng vừa bước vào. Tất cả - trừ tôi - đứng lên chào Hạm-Trưởng. Nhượng nhìn tôi, mỉm cười, rồi mời tất cả sĩ quan ngồi xuống.	The officers, laughing and chatting noisily, suddenly fell silent as Commanding Officer Nhượng walked in. Everyone—except me—stood to salute the Commanding Officer. Nhượng looked at me, smiled, then invited all the officers to sit down.
Thấy bữa ăn chiều trên chiến hạm HQ 505 tôi mới nghiệm ra một điều: Những người đi tàu giữ đúng nghi thức và truyền thống Hải-Quân hơn những người ở đơn vị tác chiến.	Observing the evening meal aboard HQ 505, I realized something: Those who serve on ships adhere more strictly to naval etiquette and traditions than those in combat units.
Mặc dù đã tham dự không biết bao nhiêu buổi tiếp tân trên chiến hạm, cũng như trong câu-lạc-bộ Hải-Quân, không bao giờ tôi để ý đến cách thức Hải-Quân sắp chỗ ngồi. Bây giờ tôi mới thấy chiếc ghế bên phải của Nhượng còn trống. Nhượng mời tôi dùng “cơm lính”. Tôi cười:	Although I had attended countless receptions on warships as well as at the Republic of Vietnam Navy Club, I had never paid attention to the Republic of Vietnam Navy’s seating arrangements. Only now did I notice that the chair to the right of Nhượng was still empty. Nhượng invited me to join for “a sailor’s meal.” I smiled:
- Cơm lính gì, mấy anh ăn sang quá; cơm giang đoàn mới đúng là cơm lính đó, anh.	- “Sailor’s meal,” You guys eat too fancy; riverine groups’ meal is the real “sailor’s meal,” sir.
Vẫn tính ít nói như xưa, Nhượng chỉ cười. Khánh bảo:	Still as reserved as ever, Nhượng only smiled. Khánh said:
- Chị thiên vị lính giang đoàn rồi đó.	- You’re biased toward the riverine groups, Ma’am.
Tôi nhìn Khánh rồi nhìn Há:	I looked at Khánh, then at Há:
- Đầu có. Anh hỏi anh Há xem, lính giang đoàn cực lắm.	- Not at all. Ask Há, the riverine groups have it rough.
Nhượng đưa tay về phía ghế trống, mời tôi một lần nữa:	Nhượng gestured toward the empty chair, inviting me again:
- Mời chị.	- Please, Ma’am.
Lúc này tôi mới chợt nhớ, vội lắc đầu:	Only then did I suddenly remember, quickly shaking my head:
- Dạ, cảm ơn anh, nhưng tôi xin lỗi, tôi ăn chay.	- Thank you, sir, but I’m sorry, I’m vegetarian.
Nhượng tỏ vẻ ngạc nhiên:	Nhượng looked surprised:
- Thế à? Để tôi bảo nhà bếp làm cơm chay cho chị. Mời chị ngồi đây.	- Really? Please let me inform the kitchen to prepare vegetarian food for you. Please, sit here.

<p>Nhượng đưa tay hơi nhích chiếc ghế trống ra một tấc. Tôi đứng lên, đi dần ra cửa:</p>	<p>Nhượng reached out, slightly pulling out the empty chair. I stood up, slowly heading toward the door:</p>
<p>- Dạ, cảm ơn anh. Tôi xuống bếp xin chút xì-dầu.</p>	<p>- Thank you, sir. I'll go to the kitchen to ask for some soy sauce.</p>
<p>Tuy nói như vậy, nhưng khi vào bếp, tôi nhờ anh nhà bếp ra thưa với Nhượng là tối tôi mới ăn; xin anh nhà bếp để dành cho tôi ít cơm và xì-dầu. Sau đó tôi ra trước mũi chiến hạm, ngồi lặng lẽ, nhìn dòng sông Saigon uốn khúc trong hoàng hôn chập chùng.</p>	<p>Although I said that, when I got to the kitchen, I asked the cook to tell Nhượng that I would eat later in the evening; I requested the cook to set aside some rice and soy sauce for me. After that, I went to the bow of the warship, sitting quietly, watching the Saigon River meander its way through the flickering twilight.</p>
<p>Ngoài những lần viếng thăm tiềm-thủy-đỉnh hoặc những chiến hạm của Hải-Quân Hoa-Kỳ, đây là chuyến hải hành đầu tiên của tôi trên một chiến hạm của Hải-Quân Việt-Nam.</p>	<p>Apart from visits to U.S. Navy submarines or warships, this was my first sea voyage aboard a Republic of Vietnam Navy warship.</p>
<p>Từ boong tàu nhìn xuống mặt sông, khoảng cách quá xa, khiến tôi nhớ và thèm một mảnh không gian nhỏ nhỏ trong lòng chiếc Fom. Từ chiếc giường treo, lom khom chui ra phía sau của chiếc Fom, tôi chỉ cần hơi khom xuống một chút là có thể dùng tay khỏa mặt nước mát rượi hoặc nắm một nhánh bèo có những nụ bông tím.</p>	<p>Looking down at the river from the deck, the distance was too great, making me miss and yearn for the small, intimate space inside a FOM. From the hammock, crawling out to the back of the FOM, I only needed to bend down slightly to splash the cool water with my hand or grasp a water hyacinth with its tiny purple blossoms.</p>
 <p>FOM (STCAN), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {E. J. Marolda, Warfare on the Rivers and Canals of Vietnam, https://www.history.navy.mil/content/dam/nhhc/research/publications/publication-508-pdf/978-0-945274-74-2.pdf, 91 pages}</p>	 <p>FOM (STCAN), Republic of Vietnam Navy {E. J. Marolda, Warfare on the Rivers and Canals of Vietnam, https://www.history.navy.mil/content/dam/nhhc/research/publications/publication-508-pdf/978-0-945274-74-2.pdf, 91 pages}</p>
<p>Gió lồng lộng. Trong âm thanh lao xao mờ hồ từ hai bên bờ sông và tiếng máy tàu vi vu, tôi thấy thiếu tiếng “rè rè, rột rột” quen thuộc từ</p>	<p>The wind blew freely. Amid the indistinct rustling sounds from both riverbanks and the soft humming of the ship's engine, I missed the</p>

máy truyền tin PRC 25 trên chiếc Command. Nhìn quanh chiến hạm, mọi thứ đều ngăn nắp, sạch sẽ, tôi lại liên tưởng đến lòng chiếc LCM nhuộm máu bên dòng sông đào thuộc quận Gia-Rai!

PRC (Portable Radio Communications) 25
{<http://nhs.needham.k12.ma.us/cur/wwii/05/p1-05/wexler-km-p1-5-05/images/prc-25.jpg>}

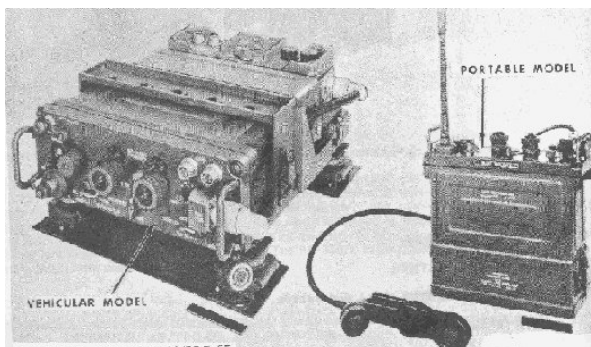

Ghe Chủ Lực, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa
{Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, pp. 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}

Tiên-Phong-Đỉnh Thủy-Bộ (LCM), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa
{Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, pp. 351-443, A

familiar “hiss-hiss, crackle-crackle” of the PRC 25 radio on the Command Junk. Looking around the warship, everything was neat and clean, yet I couldn’t help but think of the blood-soaked interior of an LCM along the canal in Gia Rai District!

PRC (Portable Radio Communications) 25
{<http://nhs.needham.k12.ma.us/cur/wwii/05/p1-05/wexler-km-p1-5-05/images/prc-25.jpg>}

Command Junk, Republic of Vietnam Navy
{Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, pp. 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}

LCM - Mechanized Landing Craft Monitor, Republic of Vietnam Navy
{Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam

<p>Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>	<p>Navy, pp. 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>
<p>Trên mặt sông lặng lẽ, đoàn giang đình đang di động ngược chiều, tạo nên những lượn sóng loáng thoáng màu bạc. Lúc đến gần tôi mới nhận ra đó là đoàn PBR. Đối với tôi, hình ảnh đẹp nhất là từ trên trục thẳng, nhìn đoàn PBR lướt nhanh trên những đoạn sông hẹp, bỏ lại phía xa mặt sông cuộn nộ giữa hai hàng dừa nước quần quai. Bây giờ, trên dòng sông lớn, nhìn đoàn PBR ẩn hiện mờ trong bóng hoàng hôn tôi vẫn thấy có một cái gì đó rất hùng vĩ, rất lãng mạn.</p>	<p>On the tranquil river, a flotilla of riverine patrol boats was moving against the current, creating ripples that shimmered with silvery hues. As they drew closer, I recognized them as a group of PBRs. To me, the most beautiful sight was from a helicopter, watching the PBRs speed along narrow river stretches, leaving behind a churning wake between two rows of thrashing water palms. Now, on this wide river, seeing the PBRs faintly appear and disappear in twilight, I still felt there was something majestic, deeply romantic about them.</p>
	
<p>Giang-Tốc-Đĩnh (PBR), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, pp. 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>	<p>Patrol Boat, River (PBR), Republic of Vietnam Navy {Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, pp. 351-443, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}</p>
<p>Khi chiến hạm ra đến biển, tôi bắt đầu cảm thấy khó chịu. Dựa người vào thành tàu với cảm giác ngầy ngật, tôi nghĩ đến Minh và những ngày Minh đi HQ 3. HQ 3 bề thế, tiện nghi, nhưng sao Minh vẫn thấy tù quần hơn chiếc Command nhỏ bé trên những dòng sông có súng thù chực chờ? Đai chỉ huy và ghế Hạm-Trưởng trưng trưng cho uy quyền sao không hấp dẫn Minh bằng những đêm ngồi xồm trên sàn chiến đình, tay bấm đèn, mắt lom lom nhìn vào bản đồ hành quân, tìm vị thế một đồn Nghĩa-Quân vừa kêu cứu? Câu truyện tưng trong Hải-Quân: “<i>Trên biển cả, sau Thượng-Đế là Hạm-Trưởng</i>” sao không lôi cuốn Minh bằng những lần bay trục thẳng trong tầm đạn của địch đề thị sát những điểm “đỏ” quân ...? Bây giờ thì tôi hiểu!</p>	<p>When the warship reached the open sea, I began to feel uneasy. Leaning against the ship’s railing with a daze, I thought of Minh and his days aboard HQ 3. HQ 3 was imposing and well-equipped, yet why did Minh feel more confined there than on the small Command boat navigating rivers under the threat of enemy fire? The warship command bridge and the Commanding Officer’s chair, symbols of authority, why didn’t they captivate Minh as much as those nights squatting on the deck of a riverine boat, with flashlight in hand, and eyes fixed on an operational map, searching for the location of a militia outpost that had just called for help? The Navy saying, “<i>At sea, after God comes the Commanding Officer,</i>” why didn’t it draw Minh in as much as those helicopter flights into</p>

HQ Trần-Nhật-Duật (Tuần Dương Hạm 3),
Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa
{<https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/>}

enemy fire to scout troop landing zones? Now,
I understand!

HQ Trần-Nhật-Duật {High Endurance Cutter
(WHEC) 3}, Republic of Vietnam Navy
{<https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/>}

HQ 505 đến vịnh Phan-Rang vào một buổi
sáng trời trong, biển lý tưởng.

HQ 505 arrived at Phan Rang Bay on a clear
morning, with ideal weather conditions.

Vịnh Phan Rang
{<https://namwartravel.com/president-thieu-beach-house/>}

Phan Rang Bay
{<https://namwartravel.com/president-thieu-beach-house/>}

Theo hoạch định, tôi sẽ ở trên HQ 505, hai
người đàn ông theo tôi sẽ vào bờ, thuê xe đi ra
Nhatrang rồi đem cả mấy gia đình vô lại Phan-
Rang. Nếu khi họ trở vô mà chiến hạm đã
chuyển xong số đạn và không còn ủi bãi nữa
thì họ sẽ giăng một tấm vải màu làm hiệu và
tôi sẽ nhờ Nhượng cho xuống đổ bộ vào đón.

According to the plan, I would stay aboard HQ
505 while the two men accompanying me
would go ashore, rent a vehicle to Nha Trang,
and bring their families back to Phan Rang. If,
upon their return, the warship had finished
unloading ammunition and was no longer
beached, they would raise a colored cloth as a

	signal, and I would ask Nhượng to send a landing craft to pick them up.
Thấy hai người đàn ông lộ vẻ vui mừng, tôi đưa cho họ tờ giấy xếp nhỏ và dặn:	Seeing the two men visibly excited, I handed them a small, folded piece of paper and instructed:
- Ông đưa giùm giấy này cho Ba tôi. Có chữ của tôi Ba tôi mới tin. Ông nhớ nói giùm với Ba tôi là tôi đang chờ ở đây, trên tàu này...	- Please deliver this note to my father. He'll only believe it with my handwriting. And please tell him I'm waiting here, on this ship ...
Tôi chưa nói hết câu, Há bước vào, gọi khẽ: "Chị". Ngẩng lên, thấy nét mặt khác thường của Há, tôi lo âu:	Before I could finish, Há came in, softly calling, "Ma'am." Looking up and seeing Há's unusual expression, I grew anxious:
- Dạ, có gì vậy, anh Há?	- Yes, what's it, Há?
- Dạ, Hạm-Trưởng cho biết tàu không được phép ừ bãi.	- Yes, the Commanding Officer said the ship isn't allowed to beach.
Tôi vội đứng lên, chạy ra cửa. Tôi không biết tôi chạy ra cửa để làm gì? Và sẽ chạy đi đâu? Nhưng ra đến boong tàu, tôi thấy Nhượng từ đài-chỉ-huy chạy xuống. Tôi tựa vào khoanh dây thừng, nhìn bước chân vội vã của Nhượng trên cầu thang. Đến bên tôi, Nhượng chậm rãi:	I quickly stood up and rushed to the door. I didn't know why I was running to the door – what would I do? And where would I go? But when I reached the deck, I saw Nhượng hurrying down from the command bridge. I leaned against a coil of rope, watching Nhượng's rapid steps on the stairs. As he reached me, Nhượng spoke slowly:
- Ông Minh – Phó-Đề-Đốc Hoàng Cơ Minh – không cho tàu tôi vào, chị ạ!	- Mr. Minh – Commodore Hoàng Cơ Minh – won't allow my ship to come in, Ma'am!
 <p>Phó Đề Đốc Hoàng Cơ Minh (1935-1987, Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang Khóa 5 "7/1954 – 5/1955", Đệ Nhất Hải Sư), Tư Lệnh Hải Quân/Vùng II Duyên Hải, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {Hải Sử Tuyển Tập, trang 492, https://www.vnavydallas.com/tailieu/2021_Hai_Su_Tuyen_Tap.pdf}</p>	 <p>Commodore Hoàng Cơ Minh (1935-1987, Nha Trang Naval Training Center Class 5 "7/1954 – 5/1955", First Leo), Commander, Coastal Zone II, Republic of Vietnam Navy {Naval History Anthology, page 492, a Republic of Vietnam Navy publication (2004)} https://www.vnavydallas.com/tailieu/2021_Hai_Su_Tuyen_Tap.pdf</p>

Các SQHQ khoá 5 mặc quân-phục đại-lễ tại Kỳ-Đài TTHLHQ/NT,
Một Sĩ-Quan mặc tiểu-lễ sọc đứng giữa.

Trung Tâm Huấn Luyện Hải Quân Nha Trang (TTHLHQ/NT), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa

{Hải Sử/Lược Sử Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, trang 506}

Các SQHQ khoá 5 mặc quân-phục đại-lễ tại Kỳ-Đài TTHLHQ/NT,
Một Sĩ-Quan mặc tiểu-lễ sọc đứng giữa.

The Naval Officer Cadets of Class 5 (7/1954 – 5/1955), First Leo (Đệ Nhất Hải Sư), wear their full ceremonial naval uniforms at the flagpole of the Nha Trang Naval Training Center, Republic of Vietnam Navy. A Naval Officer Cadet in a striped semi-ceremonial dress uniform stands in the middle

{Naval History/A Brief History of the Republic of Vietnam Navy, page 506, A Republic of Vietnam Navy Publication (2012)}

- Ông Minh đang ở đâu, thưa anh?

- Where is Mr. Minh now, sir?

Nhượng chỉ một chiến hạm đang neo gần trong vịnh:

Nhượng pointed to a warship anchored nearby in the bay:

- Ông ấy đang ở trên HQ 3 đấy.

- He's on HQ 3 over there.

HQ Trần-Nhật-Duật {Tuần Dương Hạm 3}, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {<https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/>}

HQ Trần-Nhật-Duật {High Endurance Cutter (WHEC) 3}, Republic of Vietnam Navy {<https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/>}

Tôi nhìn HQ 3 với vẻ ngán ngẩm:

I looked at HQ 3 with a sense of dismay:

- Bây giờ làm sao, anh Nhượng?	- What do we do now, Nhượng?
- Chị vào nghỉ, có gì tôi sẽ cho chị hay.	- Go rest, Ma'am, I'll let you know if anything comes up.
Tôi ngồi phịch lên thùng sắt để cạnh, gục đầu vào lòng bàn tay. Một lúc lâu, tôi đến vịn giây cáp ven thân tàu, nhìn xuống lòng biển xanh, cố tìm một giải pháp trong trường hợp HQ 505 được lệnh rời vùng biển này, nhưng nghĩ mãi không ra.	I slumped onto a nearby metal crate, burying my head in my hands. After a long while, I went to grip the cable along the ship's side, staring down at the deep blue sea, trying to think of a solution in case HQ 505 was ordered to leave these waters, but no matter how hard I thought, nothing came to mind.
Mặt trời lên cao dần. Bóng chiến hạm phản chiếu vào mặt nước long lanh. Gió xuân muộn lùa vào không gian chút hương mai cuối mùa khiến tôi nghĩ đến những cảnh mai núi, mọc trong kẽ đá, ven làng Vĩnh-Hy. Những lần theo ghe Chủ-Lực đi tuần, đi kích, hồn tôi cảm nhận được tất cả vẻ đẹp đơn sơ, mộc mạc của những vùng biển nghèo; ở đó, người dân thức và ngủ theo ánh mặt trời; ở đó, khi cánh buồm no gió ra khơi, bỏ lại ngôi làng nhỏ với tiếng lao xao trong ngôi trường làng lụp xụp thì người vợ yên lòng ngồi vá lại chiếc lưới cho chồng trong nỗi thanh thản tột cùng.	The sun climbed higher in the sky. The warship's shadow shimmered on the sparkling water. A late spring breeze carried the faint scent of the last plum blossoms, reminding me of the mountain plum trees growing among the rocky crevices near Vĩnh Hy village. During patrols or raids with a Command Junk, my soul had absorbed all the simple, unadorned beauty of those impoverished coastal areas—where people woke and slept with the sun; where, as full sails headed out to sea, leaving behind the small village with the rustling sounds of a ramshackle schoolhouse, a wife calmly sat and mended her husband's fishing net in profound tranquility.
hững buổi sáng ven biển thường thường rất tươi mát, yên bình và lặng lẽ. Nhưng hôm nay, quanh tôi, tất cả đang bị khuấy động mà tôi nào có hay! Trong khi tôi đang hồi tưởng lại những ngày ở Duyên-Đoàn 26 thì nhiều người đang dôn về phía bên này chiến hạm để nhìn vào bờ. Tôi ngơ ngác nhìn quanh. Bất ngờ một sĩ quan trao tôi ống dòm:	Coastal mornings were usually fresh, peaceful, and quiet. But today, around me, everything was stirring, and I was unaware! While I was reminiscing about my days with Coastal Group 26, many people were gathering on this side of the warship, looking toward the shore. I glanced around, bewildered. Suddenly, an officer handed me a pair of binoculars:
- Chị muốn dùng ống dòm không?	- Would you like to use these binoculars, Ma'am?
Tôi thành thật đến ngớ ngẩn:	Naively honest, I asked:
- Dạ, chi vậy, anh?	- For what, sir?
- Nè, chị nhìn vào bờ đi.	- For looking toward the shore.
Anh tháo sợi giây quanh cổ, trao ống dòm cho tôi. Tôi nhìn vào bờ và thấy vô số ghe thuyền đang bơi ra. Anh sĩ quan hỏi:	He untied the strap from his neck and handed me the binoculars. I looked toward the shore and saw countless small boats rowing out. The officer asked:
- Chị thấy gì không?	- Do you see anything?
- Dạ, ghe nhiều quá! Tại sao vậy, anh?	- Yes, so many boats! Why is that, sir?
- Không. Tôi muốn hỏi chị có thấy hai xe tăng hay không?	- No. I want to ask if you saw two tanks or not?

- Dạ có, có. Tăng gì mà lớn quá vậy, anh?	- Yes, I did. What kind of tanks are so big, sir?
- T54 đó, chị.	- T54, Ma'am.
	
T-54 { https://en.wikipedia.org/wiki/T-54/T-55 }	T-54 { https://en.wikipedia.org/wiki/T-54/T-55 }
Vì thích tìm tòi, trong nhiều trường hợp, khi nghe tên loại vũ khí, tôi có thể phân biệt được đó là vũ khí của ta hay của địch. Vì vậy, khi nghe “T54”, tôi giật mình, đưa tay che miệng để khỏi phải bật lên tiếng kêu thảng thốt. Như vậy có nghĩa là Phan-Rang mất rồi! Tôi không còn hy vọng gì đưa gia đình tôi đến nơi an toàn được nữa. Tôi lui vài bước, ngồi lại trên thùng sắt, khóc! Không biết bao lâu sau đó, tôi cảm biết có người đứng cạnh. Tôi ngẩng lên. Nhượng lặng lẽ nhìn tôi. Tôi thở dài, ngượng nghịu quệt nước mắt vào tay áo. Nhượng lắc đầu:	Because I'm curious by nature, in many cases, when I hear the name of a weapon, I can distinguish whether it's ours or the enemy's. So, when I heard “T54,” I was startled, quickly covering my mouth to stifle a cry of shock. That meant Phan Rang had fallen! I no longer had any hope of getting my family to a safe place. I stepped back a few paces, sat down on a metal crate, and cried! I don't know how long after that, but I sensed someone standing beside me. I looked up. Nhượng was silently watching me. I sighed, awkwardly wiping my tears on my sleeve. Nhượng shook his head:
- Chị vào trong nghỉ đi. Không làm gì được nữa rồi!	- Go inside and rest, Ma'am. There is nothing more we can do.
- Khi toán ghe đó đến đây, tôi sẽ thương lượng mua hoặc mượn một chiếc để đi vào...	- When that group of boats arrives, I'll negotiate to buy or rent one to go in...
Nhượng cắt lời tôi:	Nhượng cut me off:
- Không được. Tôi không thể để chị đi như vậy.	- No, I can't let you leave like this.
- Anh giúp tôi, anh Nhượng. Anh cũng quen thân với Ba Má tôi mà.	- Help me, Nhượng. You're close to my parents too.
- Chị Minh! Tôi quý hai Bác lắm, nhưng trong tình cảnh này chị không thể rời tàu.	- Ma'am! I have great respect for your parents, but in this situation, you can't leave our ship.
Giọng cương quyết như ra lệnh của Nhượng khiến tôi nhìn Nhượng, thầm nhủ: “ <i>Lấy chồng nhà binh, sống gần mấy ông nhà binh, tối ngày chỉ nghe giọng chỉ huy không hà!</i> ” Há và Khánh cũng đến khuyên nhủ tôi:	Nhượng's voice was firm, almost like an order, which made me look at him and silently think: “ <i>Marry a military man, live among military men, and all I hear day and night is that commanding voice!</i> ” Há and Khánh also came to persuade me:
- Nếu Hạm-Trưởng để chị rời tàu, rồi có gì làm sao Hạm-Trưởng ăn nói với Commandant Minh. Chị thấy không?	- If the Commanding Officer lets you leave our ship and something happens, how could he

	explain it to Commandant Minh. Don't you see?
Làm thế nào tôi không thấy được điều đó; nhưng tôi vẫn muốn làm một cái gì để cứu gia đình tôi. Như hiểu được tôi nghĩ gì, Nhượng nhỏ nhẹ:	How could I not see that? But I still wanted to do something to save my family. As if he understood my thoughts, Nhượng softened his voice:
- Chị giận thì tôi chịu. Nhưng nếu có anh Minh ở đây, tôi nghĩ anh ấy cũng không để chị rời tàu đâu.	- If you're angry, I'll accept it. But if Minh were here, I don't think he would let you leave our ship either.
Biết mình làm phiền nhiều người, tôi sửa soạn bộ mặt tỉnh táo để khỏi bận tâm những người chung quanh.	Knowing I was causing trouble for everyone, I put on a calm face to avoid worrying those around me.
Khi đoàn ghe đến gần, tôi thấy áo của nhiều quân binh chủng được đưa cao, vẫy vẫy. Bất ngờ tôi nhận ra chiến hạm đang từ từ đổi hướng. Tôi ngạc nhiên, vội quay sang Nhượng thì thấy Nhượng vừa đến chân cầu thang, sắp bước lên đài-chỉ-huy. Tôi gọi: " <i>Anh Nhượng.</i> " Nhượng quay lại. Tôi tiếp:	As the group of boats approached, I saw the uniforms of various military branches being raised high and waved. Suddenly, I noticed the warship was slowly changing direction. Surprised, I turned to Nhượng and saw him at the foot of the stairs, about to step up to the command bridge. I called out, " <i>Mr. Nhượng.</i> " He turned around. I continued:
- Anh không vớt mấy ông lính trên ghe sao?	- Aren't you going to rescue those soldiers on those boats?
Tôi thấy dường như Nhượng đang thở mạnh hay là Nhượng cố nén tiếng thở dài rồi lắc đầu:	It seemed as though Nhượng was breathing heavily, or perhaps he was trying to suppress a sigh before shaking his head:
- Tôi được lệnh không vớt ai cả. Một tàu đạn đầy!	- I've been ordered not to pick anyone up. Our ship is full of ammunition!
Trên những chiếc ghe trôi tránh vì sóng, do HQ 505 tạo nên, những thân người gầy gò kêu gào. Và những đôi mắt ...Ồi! Những đôi mắt van xin, những đôi mắt buồn thảm, những đôi mắt thất vọng ấy bỗng rực lên những tia phản hận khi chiến hạm "bê" mạnh một vòng cua gắt!	On the small boats, rocked by the waves created by HQ 505, the thin, frail bodies cried out. And those eyes ... Oh! Those pleading eyes, those sorrowful eyes, those eyes filled with despair suddenly flared with sparks of resentment as the warship sharply veered in a tight turn!
Gục đầu vào khoanh dây thừng, tôi khóc tức tưởi vì những oan khiên, thảm khốc đang phủ chụp xuống từng phần đất thương yêu và những nghiệt ngã đang bủa vây đoàn người bại trận!	Burying my head in a coil of rope, I sobbed bitterly for the injustices and tragedies enveloping every piece of this beloved land, and for the cruel fate closing in on the defeated!
Từ buổi sáng hôm đó, trong những bữa cơm đã bớt tiếng nói, thiếu hẳn nụ cười. Dường như ai cũng cảm thấy một nỗi đau nào đó, to lớn lắm, đang đè nặng tâm hồn!	From that morning on, our meals were quieter, devoid of laughter. It seemed that everyone felt a profound pain, immense and weighing heavily on their souls!
Khi Dương-Vận-Hạm Nha-Trang HQ 505 vừa qua khỏi Cà-Ná một chút, tôi nghe tin Dương-Vận-Hạm Vũng-Tàu HQ 503 bị Việt-Cộng bắn	When HQ Nha Trang {Landing Ship Tank (LST) 505} had just passed Cà Ná a little, I heard news that HQ Vũng Tàu {Landing Ship

ngay đài-chỉ-huy, gây tử thương cho bốn năm người. Thấy vẻ tư lự của Há, tôi tò mò hỏi. Há thở dài:

HQ Nha-Trang {Dương-Vận-Hạm 505}, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {<https://bencublog.wordpress.com/2018/05/20/ky-niem-voi-con-tau-mau-hq-505/>}

Tank (LST) 503} had been hit by the Việt Cộng right at the command bridge, causing the deaths of four or five people. Noticing Há's pensive demeanor, I curiously asked. Há sighed:

HQ Nha-Trang {Landing Ship Tank (LST) 505}, Republic of Vietnam Navy {<https://bencublog.wordpress.com/2018/05/20/ky-niem-voi-con-tau-mau-hq-505/>}

Cà-Ná, Việt Nam {https://www.tripadvisor.com/Hotel_Review-g1119789-d4328294-Reviews-Ca_Na_Hotel-Ninh_Phuoc_Binh_Thuan_Province.html}

Cà-Ná, Vietnam {https://www.tripadvisor.com/Hotel_Review-g1119789-d4328294-Reviews-Ca_Na_Hotel-Ninh_Phuoc_Binh_Thuan_Province.html}

HQ Vũng-Tàu {Dương-Vận-Hạm 503}, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa

HQ Vũng-Tàu {Landing Ship Tank (LST) 503}, Republic of Vietnam Navy

<p>{https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/}</p>	<p>{https://dongsongcu.wordpress.com/2022/03/17/bach-dang-giang-cua-noi-giong-tien-rong-ham-doi-hq-vnch/}</p>
<p>- Một trong các sĩ quan tử thương tại đài-chỉ-huy HQ 503 là thủ khoa khóa tôi. (Khóa sĩ quan đặc biệt).</p>	<p>One of the officers killed at the command bridge of HQ 503 was the top graduate of my class. (Special Officer Class).</p>
<p>Tôi im lặng. Kinh nghiệm của HQ 503 và các giang-pháo-hạm trên sông thuộc miền Tây cho tôi thấy nhận xét: “<i>Đã Hải-Quân mà còn đi tàu thì đeo chữ Thọ ‘to tổ bố’ rồi, còn lo gì nữa</i>” là sai lầm.</p>	<p>I fell silent. The experience of HQ 503 and those Landing Ship Infantry Large (LSIL) vessels in the Mekong Delta made me realize that the saying, “<i>If you’re in the Navy and still serving on a ship, then you’re carrying a giant ‘Longevity’ charm, so what’s there to worry about?</i>” was mistaken.</p>
	
<p>HQ Long-Đạo (Giang-Pháo-Hạm 327), Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ships_of_the_Republic_of_Vietnam_Navy}</p>	<p>HQ Long-Đạo {Landing Ship Infantry Large (LSIL) 327}, Republic of Vietnam Navy https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ships_of_the_Republic_of_Vietnam_Navy}</p>
<p>Gần đến Phan-Thiết, tin Tướng Nguyễn-Vĩnh-Nghi bị bắt khiến mọi người bàn tán, âu lo hơn. Tôi nhìn ra khơi. Trong khoảng không gian mênh mông của biển tự dưng tôi tưởng như tôi có thể thấy lại được hình ảnh Tướng Nghi và Minh đứng trên mô đất cao quan sát trận địa khi cuộc tấn công của Việt-Cộng vào đồn thứ 9 còn ngùn ngụt khói, vào một buổi sáng khi hơi nước từ kinh Trèm-Trèm còn đọng trên từng chiếc lá non.</p>	<p>As we approached Phan Thiết, the news that General Nguyễn Vĩnh Nghi had been captured stirred discussions and heightened anxiety among everyone. I looked out to sea. In the vast expanse of the ocean, I suddenly felt as though I could see the image of General Nghi and Minh standing on a high mound, observing the battlefield when the Việt Cộng’s attack on Outpost 9 was still raging with smoke, on a morning when the mist from the Trèm Trèm Canal still clung to each tender leaf.</p>

Phan-Thiết, Việt Nam Cộng Hòa
{https://www.ichiban1.org/html/stories/story_35.htm}

Phan-Thiết, Republic of Vietnam
{https://www.ichiban1.org/html/stories/story_35.htm}

Thiếu-Tướng Nguyễn-Vĩnh-Nghi (1932-2024), Bộ Binh

Major General Nguyễn-Vĩnh-Nghi (1932-2024), Republic of Vietnam Army Infantry

https://daubinhlua.blogspot.com/2012/05/trung-tuong-nguyen-vinh-nghi-tu-lenh.html	https://daubinhlua.blogspot.com/2012/05/trung-tuong-nguyen-vinh-nghi-tu-lenh.html
Đến Phan-Thiết, HQ 505 neo và cho một xuồng đổ bộ đưa một sĩ quan vào Phan-Thiết đón gia đình của anh ấy.	Upon reaching Phan Thiết, HQ 505 anchored, and a landing craft was sent to bring an officer into Phan Thiết to pick up his family.
Khi xuồng đổ bộ trở ra, tôi thấy từ xa màu vàng đậm chói lói trên màu biển xanh nhạt. Lúc đưa gia đình của sĩ quan đó lên tàu tôi mới nhận ra màu vàng ấy là chiếc áo cà-sa của một Ni-Cô. Không hiểu tại sao chiếc áo cà-sa của Ni-Cô lại khiến tôi nhớ đến hình ảnh những tăng ni trong các cuộc biểu tình xách động và vạt áo vàng của vị Tuyên-Úy Phật-Giáo bay lất phất bên thành xe Jeep khi Thầy lái xe Jeep chạy “như bay” trên đường Công-Lý, Saigon!	When the landing craft returned, I saw from a distance a bright, golden color standing out against the light blue sea. It was only when the family of that officer was brought onto the ship that I realized the golden color was the saffron robe of a Buddhist nun. For some reason, I didn't understand why, but the sight of the nun's saffron robe reminded me of the images of monks and nuns in protest marches, and of the fluttering yellow hem of a Buddhist Chaplain's robe by the side of his Jeep as he drove "like flying" down Cong Ly Street, Saigon!
Đêm đến. Phan-Thiết bị tấn công. Hỏa châu thấp sáng một vùng đau thương. Lẫn trong vô số vệt sáng đỏ ửng kim loại hoặc xanh lè như màu mắt của thần chết, tôi thấy nhiều vệt sáng thật lớn, xé không gian theo hình cầu vòng rồi tan biến trong đêm.	Night fell. Phan Thiết came under attack. Flares illuminated a scene of sorrow. Amid countless streaks of red-glowing metal or eerie green flashes like the eyes of the god of death, I saw many large streaks of light, tearing through the sky like rainbow arcs before vanishing into the night.
Từ nhỏ, tôi cứ nghĩ chỉ có Nha-Trang và Đà-Lạt là hai nơi tôi yêu mến. Nhưng bây giờ, thấy từng trái đạn cày sâu vào vùng đất hấp hối này, tôi đau lòng. Từ đó tôi nghiệm ra rằng, vì lòng người eo hẹp, phân chia ranh giới, chứ bất cứ vùng đất nào bên bờ đại dương thấm máu này cũng đều là Quê-Hương của tôi cả.	Since childhood, I had always thought Nha Trang and Đà Lạt were the only places I truly cherished. But now, watching each shell plow deep into this dying land, my heart ached. From that moment, I realized that it was only the narrowness of human hearts that drew boundaries, for every piece of land along this blood-soaked coastline was my Homeland.
Dương-Vận-Hạm Nha-Trang về đến Vũng-Tàu vào một buổi sáng nắng nhạt. Nhượng cho ca-nô đưa tôi vào bờ.	HQ Nha Trang {Landing Ship Tank (LST) 505} arrived at Vũng Tàu on a morning of pale sunlight. Nhượng arranged for a motorboat to take me ashore.

 <p>Vũng-Tàu, Việt Nam Cộng Hòa {https://chuyenxua.net/lich-su-hinh-thanh-va-hinh-anh-ngay-xua-cua-vung-tau-cap-saint-jacques/}</p>	 <p>Vung Tau, Republic of Vietnam {https://chuyenxua.net/lich-su-hinh-thanh-va-hinh-anh-ngay-xua-cua-vung-tau-cap-saint-jacques/}</p>
<p>Ca-nô rời tàu. Nhìn lại HQ 505, tôi thấy Nhượng đang bước lên đài-chỉ-huy. Nhượng dừng lại ở cầu thang chót, đưa cao tay vẫy, chào tôi. Tôi cũng vẫy tay chào Nhượng. Bóng Nhượng in lên nền trời xanh. Thật đẹp!</p>	<p>As the motorboat left the ship, I looked back at HQ 505 and saw Nhượng stepping onto the command bridge. Nhượng paused at the top of the stairs, raising his hand high to wave goodbye to me. I waved back to Nhượng. Nhượng's silhouette stood out against the blue sky. It was gorgeous!</p>
<p>Vào bờ, khi vừa đặt chân lên cầu tàu, tôi lảo đảo như người say rượu. Các anh thủy thủ cười. Một anh bảo:</p>	<p>Upon reaching the shore, as soon as I set foot on the pier, I staggered like a drunken person. The enlisted sailors laughed. One of them said:</p>
<p>- Chắc chị...say đất rồi.</p>	<p>- Ma'am, it looks like you must be ... land sickness.</p>
<p>Dù đang choáng váng tôi cũng phải bật cười:</p>	<p>Despite my dizziness, I couldn't help but burst out laughing:</p>
<p>- Say đất? Tôi chưa nghe động từ đó bao giờ cả. Mấy ông Hải-Quân lúc nào cũng có nhiều danh từ rất lạ.</p>	<p>Land sickness? I've never heard that term before. You Navy guys always come up with such strange terms.</p>
<p>Các anh cười, dẫn tôi ngồi nghỉ một chốc, trạng thái bình thường sẽ trở lại. Sau khi xe đến đón tôi các anh mới trở lại tàu.</p>	<p>They laughed and advised me to sit and rest for a bit, assuring me that I'd soon feel normal again. Only after a car arrived to pick me up did they return to the ship.</p>
<p>Nhìn theo chiếc ca-nô hướng dần về phía chiến hạm 505, tôi thầm nhủ: "Xin cảm ơn các anh, cảm ơn Dương-Vận-Hạm Nha-Trang, cảm ơn biển Mẹ đã cho tôi chuyến viễn du cuối cùng để thấy Quê Mẹ quằn quại trong cơn đau, để nhìn Quê Hương lịm dần vào cõi chết!"</p>	<p>Watching the motorboat head back toward HQ Nha-Trang {Landing Ship Tank (LST) 505}, I silently thought to myself: "Thank you, all of you. Thank you, HQ Nha-Trang {Landing Ship Tank (LST) 505}. Thank you, Mother Sea, for giving me this final voyage to witness my Motherland writhing in agony, to see my Homeland slowly fading into death!"</p>

HQ Nha-Trang {Dương-Vận-Hạm 505}, Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa {<https://bencublog.wordpress.com/2018/05/20/ky-niem-voi-con-tau-mau-hq-505/>}

HQ Nha-Trang {Landing Ship Tank (LST) 505}, Republic of Vietnam Navy {<https://bencublog.wordpress.com/2018/05/20/ky-niem-voi-con-tau-mau-hq-505/>}

Điệp-Mỹ-Linh
 Houston, Texas, USA

English translation by Dr. Chi Manh Ha, Ph.D.
 Grapevine, Texas, USA
haiquantrungduong@yahoo.com

Bản dịch Anh Ngữ để tưởng nhớ đến tất cả các sĩ quan, hạ sĩ quan, và thủy thủ của Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa (1950 - 30 tháng 4 năm 1975) về lòng yêu nước và sự hy sinh của họ trong việc phục vụ lý tưởng tự do và bảo vệ lãnh thổ của đất nước.

The English translation is dedicated to the brave men and women of the Republic of Vietnam Navy (1950 - April 30, 1975) for their patriotism and sacrifice in the service of freedom and the defense of their country's territory.